

FEMTUSEN, grundtal. Fem gånger tusen.
FEMTUSENDE, ordningstal. Som är i ordningen näst efter den fyratusende niohundra nittionde nionde.

FEMUDDIG, a. 2. Som har fem uddar.

FEMVINKLIG, a. 2. Som har fem vinklar.
En f. figur.

FEMVÄLDIG, a. 2. (bot.) Så kallas en växt, när blomman har tio ståndare, fem längre och fem kortare. Brukas äf. substantivt: *De F-c.*

FEMÅRIG, a. 2. 1) Fem år gammal. — 2) Som varar eller varat fem år.

FEMÅRSBERÄTTELSE, f. 3. Redovisning, som landshöfdingarne hvart femte år skola afgifva, rörande länens tillstånd i statistiskt och ekonomiskt hänseende.

FENA, f. 1. Rörelseverktyg hos fiskarna, bestående af gröfre eller finare, ledade eller oledade, ofta greniga benstrålar, förenade med en hud. Fenorna äro af sex olika slag: Bröst-, Buk-, Rygg-, Stjert-, Anal- och Gumpfenor.

FENAKTIG, **FENARTAD** ell. **FENLIK**, a. 2. Som liknar en fena.

FENHVAL, fenvål, m. 2. En art af Hvalfisksläget, större och obändigare än hvalfisken, men mindre tjock och späckrik; skiljer sig deruti från de öfriga hvalarna, att han har ryggfena. Kallas äf. Finnisk. Balena Physalus.

FENKÅL, fänkgkål, m. sing. (t. *Fenchel*) En apoteksväxt och kryddört, hörande till fam. Parasollblommige. *Foeniculum vulgare*. — *Ss. F-sfrö.* [Fenkol, Fängkål.]

FENKÅLSBRÄNNVIN, n. 3. Brännvin, försatt med fenkål.

FENKÅLSOLJA, f. 1. Färglös eller gulaktig olja, som fås ur fenkålsfrön och användes som läkemedel.

FENOMEN, fenämén, n. 3. o. 5. (gr. *Phainomenon*, egentl. Det som synes) 1) Luft- eller himmels-tecken. — 2) Naturföreteelse. — 3) Sällspord händelse, sällsamhet. — 4) (fig.) Person, som väcker förvåning genom sina ovanliga handlingar, dygder, talanger, o. s. v. *Ett så lärnt barn är ett f.* [Phen —, Phæn —.]

FENSTER, se *Fönster*.

FENSTRÅLE, m. 2. pl. — *strålar*. Stråle i en fena (jfr. d. o.).

FENTAGG, m. 2. Den hvassa spetsen af en fenstråle.

FEODAL, --ål, a. 2. (af medelt. lat. *Feudum*, län) Som angår ett län eller länsväsendet. Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: *F-rätt*, länsrätt, -*system*, länsystem, o. s. v. Skrifves mindre ofta *Feudal*.

FEODALISM, ---i'ssm, m. 3. Länsväsende. Mindre ofta *Feudalism*.

FEODALITET, ----ét, f. 3. Länsförhållande. Mindre ofta *Feudalitet*.

FERIER, fériär, m. 3. pl. Den tid, då ledighet ifrån offentligg göromål åtnjutes af embetsmän, då undervisningen hvilar i en skola, o. s. v. Får, inom embetsverken, namn af Semester.

Anm. Benämningen härleder sig ifrån det latinska uttrycket *Dies feriat*, d. v. s. de dagar, då fester firades och i följd deraf statsärendena hvilade.

FERLA, färla, f. 1. (lat. *Ferula*) Ett slags straffredskap af trä, liknande ett klapprå, eller ock af läder, hvilket fordom i skolorna begagnades, för att straffa de felande, som då finga motaga slag deraf i händerna. [Färila.]

FÉRM, färm, a. 2. (fr. *Ferme*, af lat. *Firmus*) Flink och färdig, snabb och skicklig. *F. uppsanning*. *EU f-t svar*. Jfr. *Anm.* vid *Fermetet*.

FERMETET, färrmetét, f. 3. Flinkhet, snabbhet och skicklighet. [Fermitet.]

Anm. *Ferm* och *Fermetet* hafva endast i svenskan förestående bemärkelser, hvilka ingalunda finnas hos de franska och latinska ord, hvarest ifrån de blifvit lånade.

FERMENT, färrmä'nnt, n. 3. (lat. *Fermentum*) Jäsningsmedel.

FERMENTATION, färrmäntatschón, f. 5. Jäsning.

FERMENTATIV, färrmäntatí'v, a. 2. Som verkar jäsning. [— if.]

FERMENTOLJA, färrmä'nntá'llja, f. 1. (kem.) Ett slags olja, som bildas efter några dygns förlopp, då en blandning af vatten och sönderskuren *Gentiana Centaurium* lemnas att jäsa tillsammans.

FERNBOCK, färrbö'ck, m. sing. Sågsåpanen af Fernbockstrådet, hvarmed färgas rödt.

FERNBOCKRÖDT, n. sing. (kem.) Rödt färgämne, som fås af Fernbock.

FERNBOCKSTRÅD, n. 5. Ett högväxt träd i Sydamerika, hvaraf sågsåpanen, under namn af Fernbock, begagnas som rödt färgämne.

FERNISSA, fä'rni'ssa, f. 1. (fr. *Vernis*) 1) En, vanligen med konst tillredd, flytande produkt, som tjenar till anstrykningsmedel, för att gifva hvarje-handa föremål en slät, glänsande yta, skydda mot luftens åverkan, samt att fästa de derå anbragta färger. Är af flera slag, såsom: Gummi-, Sprit-, Glas-, Lackfernissa, m. fl. — 2) (fig.) Hvad som gifver ett bedrägligt, ett fördelaktigt utseende.

FERNISSA, fä'rni'ssa, v. a. 1. Öfverstryka med fernissa. — *Fernissande*, n. 4. o. *Fernissning*, f. 2.

FERNISS-SUDD, m. 2. Sudd, som begagnas vid fernissning.

FERS, se *Färs*.

FERSING, se *Fjärsing*.

FERTIL, färrtí'l, a. 2. Fruktbar.

FERTILITET, färrtílitét, f. 3. Fruktbarhet.

FESAGA, fésá'ga, f. 1. Saga, som handlar om feer.

FESLOTT, féslá'tt, n. 5. Diktadt slott, der en fe herrskar, enligt sagan.

FESS, se *Fäss*.

FESS, fess, n. 5. (i musik) F, sänkt en half ton.

FEST, fäst, m. 3. 1) En till minne af någon händelse med fröjdebetygelser eller gudstjenst firad dag, då vanligtvis det alldagliga arbetet hvilar. *Fira en f. Kristna kyrkan har tre stora f-er: Jul, påsk och pingst.* — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Minnes-, Bröllops-, Glädfest, m. fl. — *Syn.* Högtid. — 2) Stor offentlig lustbarhet, tillställd i och för någon viss utomordentlig händelse. — *Syn.* Festivit. — 3) Större lustbarhet, tillställd af enskilt person, för att fira någon viss händelse eller till ära för någon viss person. — *Syn.* Festivit.

FESTDAG, se *Högtidsdag*.

FESTING, se *Fästing*.

FESTIVITET, fästívitét, f. 3. (lat. *Festivitas*) 1) Högtidlighet. — 2) Offentlig eller enskilt större lustbarhet.

FESTLIG, a. 2. 1) Som liknar, har karakteren af en fest. *En f. ceremoni.* — 2) Vanlig vid fester, passande för en fest. *EU f-t utseende.* *En f. uppsyn, drägt.* *EU f-t låg.*